

MARIBORSKI VEČERNIK JUTRA

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Tel. uredn. 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Ogla-
se sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

V etapah

Pariz, 20. aprila.

Kontrola španskih meja se smatra v tukajšnjih krogih kot velik eksperiment, ki ga doslej ni pomniti v takšnem obsegu in od katerega je odvisno, če se bodo slični poskusi skušali izvesti tudi v bodočnosti. Ko bo ta kontrola koncem aprila definitivno stopila v veljavo, bo mogoče v glavnih obrisih doslutiti, v koliko je možna in v koliko je mogoče na tej osnovi preprečiti vmešavanje znanih prizadetih držav v špansko državljansko vojno.

Z nič manjšo radovednostjo pa ne spremljajo tukajšnji politični krogi naslednjega vprašanja, ki ga bo skušala angleška diplomacija forsirati, to je vprašanje prostovoljcev, ki se borijo bodisi na strani valencijske, bodisi na strani burgoške vlade. Obstojta pa mnenje, da se ta problem ne bo premaknil z mrtve točke in da se ne bo rešil v drugi etapi, ampak šele v tretji etapi. V drugi fazi diplomatske akcije okoli Španije si bo angleška diplomacija skušala prizadevati, da se na španskih bojiščih najprej doseže in vpostavi premirje med obema vojskujočima se strankama, nakar bo šele mogoče misliti na pristopitev k rešitvi nadaljnjega problema, to je izločitev nešpanskih prostovoljcev in španske državljanske vojne. V tukajšnjih krogih se dobro zavedajo, koliko spretnosti, potrpežljivosti in vztrajnosti bo treba diplomaciji, da doseže premirje. Ni namreč skoro nikakšnega dvoma, da bi akcija za pomirjenje Španije ne bila uspešna in da bi diplomatsko taktični prijem ne bil pravilen, če bi se kot druga etapa diplomatskih obravnavanj in razpravljanj vzelo vprašanje odločitve tujih čet, saj si je težko misliti možnost izločitve tujih borbenih formacij v stanju trajajoče državljanske vojne. Ravno tega je povsem jasen postulat diplomatske logike, da se vprašanje premirja rešuje in skuša likvidirati pred problemom odstranitve prostovoljcev s španskih tal.

Toda tudi vprašanje premirja bi moglo biti iluzorno, če ne bi bilo dejstev, ki bi pripravila teren za uspešno reševanje tega vprašanja. Uspeh te akcije je pač odvisen od učinka v izvajanju kontrole španskih meja. Če se namreč ta kontrola ponesreči, potem je prestiž londonskega nevmeševalnega odbora padej do tolike mere, da si lahko sam zapiše osmrtnico. Če se pa nasprotno izkaže metoda stvarne in učinkovite kontrole španskih vodnih in kopnih mej, ki je danes ponoči stopila v veljavo, kot pravilna, potem ni dvomiti, da bo vpliv, ugled in prestiž londonskega nevmeševalnega odbora tako močan, da mu bo ob dobri volji mogoče, da sam direktno vzame v svoje roke posredovalno akcijo v španski državljanski vojni in da diplomatsko ustvari pogoje za premirje, ki naj bi mu sledil mir ter končna likvidacija španske državljanske vojne.

To posredovanje od strani organov in predstavnikov londonskega nevtralizirane odbora bi se v tem slučaju vrstilo v etapah, tako da upajo dobro poučeni in odločujoči ter odločujoči činitelji, da bo mogoče Španijo do jeseni uvrstiti v red urejenih in mirnih držav v Evropi. Seveda zavisi ta zamisel posredovalne akcije in intervencijskega sistema od kompleksa drugih vprašanj, ki jih utegne sprožiti v svojim nadaljnjem poteku in trajanju španska državljanska vojna. Morebitni nepričakovani in nepredvideni dogodki pa bi utegnili vse te načrte vodilne diplomacije temeljito prekrizati. V tem slučaju pa bi se nedvomno morala uporabiti druga sredstva učinkovitejše intervencije in praktičnejšega pouka, da se likvidira

Italijani zanetili indijski upor

Laške kombinacije: london-ski nevtralizirani odbor naj prevzame funkcije evropske lige narodov

RIM, 20. aprila. Potrjuje se vest Reuterjeve agencije, da so bili pri likvidaciji poslovanja britansko indijske tvrdke Muhamed Ali v Abesiniji popolnoma zaščiteni interesi lastnikov te tvrdke in da ne bo izgonsko povelje glede sedmih britanskih in ameriških misijonarjev odsegalo vseh britanskih in ameriških misijonarjev in tudi drugih tujih misijonarjev, ki se nahajajo v Abesiniji. Italijanski jisti opozarjajo, da sloni postopek italijanskih oblastev v Abesiniji na zakonu in da je bila pri urejevanju tega vprašanja odveč vsaka diplomatska intervencija. Radi tega obžaluje, da nadaljuje del britanskega časopisa s protitalijansko kampanjo. »Giornale d'Italia« protestira proti obtožbam londonskega »Daily Herald«, v smislu katerih ima indijska vlada v rokah dokaze, da je italijanska propaganda zanetila upor indijskih plemen ob severozahodni indijski meji in da je italijanska trgovinska misija v Kabulu vtihotapljala preko afganistanske meje orožje za indijske upornike. Situacija je danes, tako pravi »Tribuna«, taka, da nima razen Nemčije ki zahteva izvesne reparacije zlasti v vprašanju kolonij, nobena velesila niti najmanjših pretenzij, da bi se menjal status quo in da bi svoj položaj lahko do drugih izboljšal. Potemtakem obstoja v Evropi že relativno ravnovesje sil, dočim ni pri manjših državah situacija jasna radi tega, ker tekmujejo evropske velesile v nekaterih predelih v cilju, da uveljavijo svoj prestiž in svoje interese. Če bi obstojala skupna volja za mir pri evropskih velesilah, potem bi lahko te velesile brez dovoljenja Društva narodov avtomatično prevzele funkcije evropskega direktorija. Radi tega se poraja vprašanje, dali bi se moglo obnoviti znani Mussolinijev četvrtini pakt oziroma ali bi bilo mogoče pristopiti k sklepanju novega takšnega pakta. Žal pa na to ni mogoče misliti, ker se v zadnjem času pri gotovih velesilah opaža težnja, da dajo svoji politiki supranacionalni značaj in celo univerzalni značaj. Kot uspešno rešitev evropske situacije označuje »Tribuna« v svojem poročilu iz Londona kot zelo primerno predpostavko, da bo london-ski nevtralizirani odbor v slučaju uspešne likvidacije španske državljanske vojne lahko preživel to svojo nalogo in prevzel funkcije evropske lige narodov. Ta odbor si v smislu pisave tega lista ne bi izdelal svojih posebnih statutih, ampak bi od slučaja do slučaja reševal vse probleme evropske politike na osnovi načela, da imajo gotovo vrednost samo one mednarodne odločitve, ki se izvajajo s prostovoljnimi priključkom vseh prizadetih strank, kajti mednarodno življenje je treba obravnavati po interesih vseh prizadetih držav, ne pa po paragrafih kakršnegakoli konventa.

Hitlerjevski zaupniki gemija proti katoliški cerkvi

BERLIN, 20. aprila. Včeraj je več funkcionarjev narodno socialistične stranke v svojih govorih zelo ostro napadlo katoliško cerkev. Ob priliki odkritja spomenika v borbi proti komunizmu padlih stražnikov v Bochumu je imel policijski general Luge govor, v katerem je dejal, da se morajo nemški stražniki pred tem spomenikom zakleti, da se bodo nadalje borili proti komunizmu, ne smejo pa pri tem pozabiti, da je ta dni v madriški radijski postaji dekan centeburške cerkve govoril v korist boljševizma, ter da stojijo točasno v Berlinu pred sodiščem številni duhovniki, ki so politizirali in paktirali s komunizmom. Razen tega pa se ne sme pozabiti, da je katoliška cerkev že več-

krat odrekla padlim nacističnim borcem cerkveni pogreb. V Karlsruhe pa je govoril Hitlerjev namestnik Hess, ki je dejal: Prav resno opominjam vse one, ki računajo s staro nesložnostjo v nemškem narodu, in ki si prizadevajo, da izrabljajo religioznost nemškega naroda v politične svrhe. Ne bomo pozabili, da se stranke s takozvanimi krščanskimi programi družijo z boljševizmi in ateisti in skupno skrunijo nemško čast. Rosenberg pa je izjavil v svojem govoru v Mainzu, da ne bo več narodni socializem trpel sporednih vzgojnih sistemov. Kakor na vseh življenjskih področjih, tako zahteva narodni socializem tudi v vzgoji mladine totalno vodstvo.

Stojadinović 30. t. m. v Rimu

RIM, 20. aprila. V uradnih krogih govorijo o tem, da bi dr. Stojadinović vrnil grofu Ciano obisk dne 30. aprila. V Rimu

Nemška „debela Berta“ pred Gibraltarijem

LONDON, 20. aprila. Havas poroča o odkritju nemških utrdbenih del v španskem Maroku. Odslej ni več svoboden prehod skozi gibraltarsko ožino. V Benzu so Nemci postavili top 405 cm in so z njim že delali poskuse v pravcu Španije, pri čemer so rezultati navodno precej zadovoljivi. Pri Punte Blance, nedaleč od

španska državljanska vojna, da bi iskra, ki je zanetila Španijo, ne preskočila na druge dele evropskega področja.

bi ostal dva dni. Ob tej priliki bi se podpisali dodatni protokoli o Albaniji in bodočem položaju narodnih manjšin v Italiji.

Paleški

GASILSTVO IN POLITIKA.

Na nedavnem občnem zboru mariborske gasilske župe za Maribor levi breg je bilo izvoljenih v župno upravo devet odbornikov. Gasilska zajednica pa je priznala samo osem odbornikov, devetega pa je, mesto da bi zahtevala ponovno sklicanje občnega zbora, kratkomalo — črtala. Iz seznama devetih odbornikov si je izbrala ravno dr. Milana Goriška. ki je bil obenem izvoljen tudi za delegata. Kako utemeljuje zajednica ta svoj postopek, ni znano.

POKA.

V topolški JRZ poka. Večkrat nastanejo zanimive praske in spori, kar se je najbolj pokazalo pri zadnjih občinskih volitvah, ko sta si stali nasproti kar dvesti JRZ. Dogodki zadnjih dni pa dokazujejo, da so nasprotstva v topolški JRZ postala že zelo vidna in ostra. Na zadnji občinski seji je namreč prišlo do hudih preprirov, ki so se končali s pretepom dveh odbornikov in demisijo vseh odbornikov iz Sv. Florijana in Belihvod. Po zadnjih občinskih volitvah je ves občinski odbor JRZ dal takozvano »časno izjavo«, v kateri so si odborniki iz Sv. Florijana in Belihvod zajamčili pravico, da si bodo prej ali slej priborili samostojno šentflorjansko občino, odnosno stanje pred komasacijo občine Topolšica. Sedaj pa se je zgodilo, da je eden izmed najvplivnejših občinskih odbornikov iz Sv. Florijana začel s pobiranjem podpisov za sedanjo skupno občino. To je izzvalo v občinskem odboru in v JRZ silno razburjenje in na seji, ki se je pred dnevi vršila, je prišlo do omenjenega karambola. Občani se čudijo temu početju, pa tudi doslednosti.

POHUŠLJIVO DELO.

»Sokolska prosveta« poroča: »Reakcionarni klerikalni list »Hrvatska straža« gre v svoji netolerantnosti napram kulturnim vrednotam tako daleč, da napada celo Njegošev »Gorski vijenac«, o katerem pravi, da je nemoralno delo. »Hrvatska straža« piše: »Naj »Gorski vijenac« hvali kdor ga hoče z estetske strani. Toda etika ga mora obsoditi. Zato bo treba to delo iz šolske lektire odstraniti.« Brez komentarja. Prav bi bilo, ko bi zbrala »Hrv. Straža« seznam vseh tistih slik v Vatikanu in drugod, ki bi, kje drugod obešena, zbudila srdito ogorčenje užaljenega moralnega čuta. Hic Rhodus, hic salta...

NAŠI GOREMIKINI.

Pod tem naslovom prinaša beograjska »Samouprava« uvodnik, v katerem se spominja besed starega Goremikina, ki jih je izustil, ko mu je car ponudil mandat za sestavo vlade: »Zakaj me spravljate iz naftalina, gospodar?« Nadalje izjava »Samouprava«: nam ni treba Goremikinov, ne ministromani. Nam so potrebne sveže moči, borci in znalci nove dobe in novih naukov, ki bodo preporodili vse naše gospodarsko in politično življenje. S temi izjavami »Samouprava« se popolnoma strinja, kolikor gre za splošne trditve v gornjem smislu. Konkretnih imen pa ne navaja, radi tega ne vemo, če so Goremikini in ministromani, ki jih imamo mi v mislih, istovetni s tistimi, na katere namiguje »Samouprava«. Svoječasno si bomo drznili prezenti-

Kulturni pregledi

Vokalni koncert Marte Oberwalderjeve in Slavka Lukmana

Dva solista — operna koloraturka ga. Marta Oberwalderjeva in koncertni tenorist g. Slavko Lukman sta v soboto 17. aprila zapela v Kazinski dvorani vrsto domačih in tujih skladb. Na klavirju je spremljal g. dr. Roman Klasinc.

Marta Oberwalderjeva je izvajala prirčno Pavčičevo pesem »Škrjanček«, ki jo je skladatelj posvetil njej, romantično, delno kolorirano Zajčovo skladbo »Ruža in djevojka«, življenja polno kavatino Norine »Poznam jaz pogleda zapeljivega moč« iz Donizettijeve opere »Don Pasquale«, izredno občuteno Violetino arijo »Prečudno, da v srcu mi glas njegov odmeva« iz Verdijeve opere »La traviata«, priznana lepo Rozinino kavatino »Kadar vprašam si srce« iz Rossinijevega »Seviljskega brivca« in v dušo segajočo Gildino arijo »Sladko ime tvoj mi glas« iz Verdijeve opere »Rigoletto«. Dodala je še J. Straussov živahni »Pomladni valček« (Škrjanček se dviga v sinji zrak). — M. Oberwalderjeva je koloraturna sopranistka prav prijetnega glasu, ki si ga je pri Betettu in Župevcu izoblikovala tako, da je z uspehom nastopala v ljubljanski operi. Kolorature izvajala jasno, svetlo in prožno, le v skrajnih višinah ji je glas za spoznanje manj poln in nepriljen. Trilčki so dognani in ji prav dobro služijo. Prijeten nastop in inteligentno, izrazito petje ji jamčita za uspehe.

Koncertnega tenorista Slavka Lukmana, po rodu iz Opčin nad Trstom,

poznamo že od njegovih prejšnjih nastopov v Mariboru. Šolal se je nekaj časa v Ljubljani in v Beogradu. Njegov zdrav glas ima svetlo, južnjaško barvo in je dosti gibljiv, pa bo škoda, če se ne bo mogel še izpopolniti. Kako potrebno in za našo glasbeno kulturo koristno bi bilo, da odločujoči krogi omogočijo nadarjenim pevcem po potrebi tudi brezplačno strokovno šolanje. S. Lukman je bil tokrat glasovno nekoliko manj razpoložen, pa je vendar z uspehom zapev v prvem delu sporeda romantično Vascovo arijo »To ni več sen — O krasna zemlja, ki vzrasla si z morja« iz Meyerbeerjeve opere »Afričanka«, znano Cavaradossijevo lirčno arijo »Skrivnostna harmonija« iz Puccinijeve »Tosce« in lahkoživo balado vojvode »Rad oziram po tej se in oni« iz Verdijevega »Rigoletta«. V drugem delu so bili na vrsti samospevi: Schubertova romantična pesem »Glej to srce«, silno prijeten in vedno hvaležen Flajšmanov »Metuljček« in Pavčičevi priredbi živahnih narodnih pesmic, koroške »Jaz mam pa konjca belega« in »Pa moje ženke glas«. Nato je sledila kot dodatek še »Gor čez izaro«.

Dr. Roman Klasinc je s svojo vseokozi skladno in prilagodljivo igro ponovno potrdil sloves izbornega klavirskega spremljevalca.

Bil je prijeten večer, ki je navzočemu, ne prav številnemu občinstvu dal dokaj užitka.

Rokoborci in boksarji

Pomlajeno življenje v mariborskem težkoatletskem sportu

Kakor smo že poročali, se je mariborski težkoatletski sport z ustanovitvijo PSK zopet poživil iz dosedanjega mrtvici. V PSK so se združili vsi najboljši mariborski težkoatleti z odličnim prvakom Pirherjem na čelu, ki so se zamislili obširen program, da se zanimanje za to moško sportno panogo v širših plasteh zopet dvigne. S prireditvami večjega stila ter pritegnitvijo novincev bo ta cilj tudi gotovo dosežen in apelira PSK zaenkrat na prijatelje težkoatletskega sporta, ki bi imeli veselje, da se v tem sportu aktivno udeležujejo, da se zgledajo v klubovih prostorih v gostilni »Zlati konj« v Vetrinjski ulici, in sicer vsako nedeljo med 10. in 12. uro, ali pa ob torkih in četrtek od 6. do 8. ure zvečer v telovadnici osnovne šole v Gospodarski ulici, kjer se vršijo redni treningi. Rokoborbo trenira znani olimpijski tekmovalci Karel Fischer ki je poleg izvrstnega Ivana Pirherja gotovo najpopularnejši rokoborec v naši ožji domovini. Boksarski trening članstva PSK je prevzel Miha Štrukl, ki je na tem polju težkoatletskega sporta priznan strokovnjak. Oba trenerja bosta dajala tudi privatne ure, da se težkoatletski sport čimbolj razširi ter udomači in naj se interesi obrnejo na vodstvo PSK glede morebitnih želja pojasnil ali informacij.

ZADOŠČENJE.

Tukajšnje sodišče je izreklo oprostilo razsodbo v obtožbi proti dolgoletnemu županu v Križevcih pri Ljutomeru Francu Skuhali in takratnima občinskima odbornikoma Josipu Kosiju in Vekoslavu Znidarču ter občinskima uradnikoma Fr. Prelogu in Stanku Kosiju. Oprostila razsodba je sledila na podlagi prepričanja sodišča, da ni noben od obtožencev zagrešil ničesar, kar bi bilo po zakonu kaznivega. S tem so imenovani dobili najlepše zadoščenje. Tisti, ki so vse to povzročili, pa beležijo novo blamažo.

UO — SDS.

V Beogradu se vršijo pogajanja voditeljev beogradske udruženje opozicije v stanovanju Miše Trifunovića. V Zagrebu pa se v stanovanju Jurija Gašperca nadaljuje posvetovanja izvršnega odbora bivše SDS, ki mu predseduje Adam Pribečević.

Gospodarske beležke

Cene svinca poskočile za 150%. Radi zmanjšanja svetovnih rezerv svinca in radi dogodkov v Španiji, ki onemogočajo eksploatacijo svinca iz tamošnjih rudnikov, je cena svinca v zadnjih tednih poskočila za 150%.

Rusija se pripravlja. Sovjetska Rusija kupuje že deli časa velike količine govedin v Letoniji in Litvi, ki se pa ne prodaja in ga tudi ne vidiš na ruskem trgu. Sedaj so pa odkrili, da se iz govedine pripravljajo konzerve za rdečo vojsko, ki jih spravljajo v vojnihih skladiščih v bližini zapadne meje.

Novo tvornico pletenin so zgradili v Vukovaru. Tvornica bo v kratkem pričela obratovati.

Elektrifikacija okolice Varaždina. Ravnateljstvo varaždinske elektrarne je sklenilo, da elektrificira vse vasi v okolici Varaždina.

Kranjska industrijska družba bo proizvajala sirovo železo po švedskem sistemu. Kranjska industrijska družba bo zgradila na Jesenicah visoko peč za proizvodnjo sirovega železa. Ta visoka peč se bo po švedskem sistemu kurila namesto s koksom z lesnim ogljem. Stroški za gradnjo omenjene peči so proračunani na 14 milijonov dinarjev.

Naš les na italijanskem trgu. Po statističnih podatkih smo v letu 1936 in v prvem tromesečju leta 1937 izvozili v Italijo skupno 208.000 ton lesa v vrednosti 61 milijonov dinarjev. Avstrija pa je v istem času izvozila v Italijo 517.000 ton v vrednosti 130 milijonov dinarjev.

Putnikove novice

Modri »luksuzni ekspress« na Zagrebčakem Zboru. Izreden dogodek nedeljskega Zagrebškega zbora je bil obisk modrega »luksuznega ekspresa«, ki je polno zaseden pripeljal Mariborčane na ogled zbora in Zagreba. Ponosni voz je bil preko dneva izložen na zboru. Vozila, ki je v prvi vrsti namenjeno za daljša »Putnikova« potovanja v tu- in inozemstvo, niso občudovali samo posetniki zbora, temveč tudi merodajni faktorji, ki ga niso mogli prehladiti. Na licu mesta je bila predbeležena cela vrsta naročil za udeležbo ob priliki prvega potovanja na pariško razstavo. Lično ilustrirani prospekti »Putnikovih« potovanj v letu 1937 so bili v trenutku razgrabljeni. Za izvrstno kakovost vozila govori tudi dejstvo, da ni nihče od udeležencev niti v najmanjši meri čutil nikake utrujenosti navzlic temu, da je stanje naših cest naravnost obupno in posebno odsek med Zagrebom in Krapino že skoraj ne služi več naziva ceste.

Olajšave pri potovanjih v inozemstvo. Finančno ministrstvo je tudi za letošnjo sezono od 1. maja do 15. oktobra odredilo za potujoče v inozemstvo na zdravljenje in turizem, da ni treba več za potni list ali vizum predložiti potrdila o plačanih davkih.

Kulturne beležke

»Popotnik«, časopis za sodobno pedagogiko. Pravkar je izšla dvojna številka marec-april s sledečo aktualno vsebino: A. Černejeva: Brezposelnost učit. naraščaja kot pedagog. problem. — K. Rotovnik: Psihoanalitična teorija otroške igre. A. Ferlinc: Učitelj-učenec. — A. Žerjav:

O zemljepisni v naših šolskih knjigah. — Dr. St. Gogala: Misli ob posečanju zavodov za defektno deco. — F. Čiček: O hospitacijah in šolskem nadzorovanju. — Dr. J. Turič: Provedivo i neprovedivo u školskoj organizaciji. — E. Šušteršič: Gospodarski pouk v tesni zvezi z jezikovnim, računskim in ostalim poukom. — F. Jandl: Še nekaj pripomb k dr. Turičevi zamisli kmečko nadaljevalnih šol. — F. Šebart: Po samodejavnosti k samostojnosti. — M. Stupanova: Strnjeni pouk v višji narodni šoli. — Izgledi za namestitve učiteljskih novincev v Avstriji. — Vojaska priprava avstrijske mladine. — Izobraževanje učencev za srednje šole v Nemčiji. — Matere. — Obramba proti zračnim napadom na šolah. — Varnostna vzgoja v Hamburgu. — M. Stupan: Težko vzgojilivi otroci. — Dr. B. Stevanović: Merjenje inteligencije. — R. Rakušan: Z riše čisel. Pracovni knjiha počitnic pro meštanski šole. — J. Karlovšek: Slovenski ornament. — »Naš rod«. — Dr. St. Popović: Psihologija mladosti i metodika srednjoškolske nastave.

Ptujske novice

Osobje v živilskih in sličnih obratovalnicah. V smislu čl. 35 in 36 zakona o pobijanju nalezljivih bolezni morajo nameščenci v prodajalnicah za živila, gostilnicah in kavarniških obratih, dalje v pekarnskih, mesarskih in prekajevalskih obratih kakor tudi nameščenci v brivnicah in slaščičarnah imeti legitimacije, s katerimi izpričajo, da ne bolehaajo za odprto tuberkulozo. Brez predpisane legitimacije ne sme biti nihče v omenjenih obratih zaposlen. Radi tega se pozivajo vsi prizadeti, da se v času od 1. do 14. maja med 11. in 12. uro zgledajo pri mestnem fizikatu.

Kino. V sredo 21. t. m., in v četrtek 22. t. m., obakrat ob 20. uri se predvaja v ptujskem kinu film »Mary Burns, begunca«; v glavni vlogi Silvia Sidney in M. Douglas. — V soboto, 24. t. m., ob 20. uri in v nedeljo 25. t. m., ob pol 19. in pol 21. uri pa bo film »V veselem Dunaju«. V glavni vlogi Magda Schneider, W. A. Rétty, Leo Slezak Sandrock.

Uboj med bratoma. Pravdič Franc, 29-letni viničar iz Sv. Antona v Slov. Goricah se je v vinjenem stanju sprl s svojim bratom, ki ga je v nastalem metežu udaril z motiko po glavi. Nesrečni Franc se je od udarca takoj zgrudil in obležal nezavesten. V bolnišnici, kamor so ga nemudoma odpeljali, so ugotovili, da ima počeno lobanjo. Njegovo stanje je zelo resno.

Smrtna kosa. V soboto, dne 17. tm. je po dolgem bolehanju umrl tukajšnji pekovski mojster g. Jožef Fürthner. N. p. v m.

Sport. V nedeljo odigrana prvenstvena nogometna tekma med ptujsko »Dravo« in mariborsko »Slavijo« se je končala z zmago »Slavije« v razmerju 4:2 (3:0).

Konjiške novice

Dne 3. aprila 1937 je umrla ga. Kump Ljudmila, imejteljica dimnikarskega obrta s sedežem v Slov. Konjicah. Ker ni zapustila nedol. otrok, se je s tem dnem njen dimnikarski okoliš izpraznil. V smislu zakona o obrtih razpisuje sresko načelstvo v Slov. Konjicah javni natečaj za izpraznjeno mesto dimnikarskega mojstra v Slov. Konjicah in je vložiti prošnje do 10. maja.

Mariborski dvor

Na pročelju palače Pokojninskega zavoda na Kralja Petra trgu je zažarela nova električna reklama. Od daleč jo opaziš: rdeča puščica, ki kaže v smer proti Tržaški cesti, in napis v modri barvi — Hotel. V isti palači je dobil namreč Maribor povsem na novo preurejen hotel in restavracijo. Na to novo gostinsko in tujskoprometno postojanko smo lahko ponosni: novi Mariborski dvor. Kdor je pred preureditvijo videl te prostore in si jih sedaj ogleduje, se kar ne more znebiti orientirati. Okus za estetično ureditev, smisel za pametno uporabo ter razdelitev prostorov, prizadevanje po ustvaritvi čim večje udobnosti, vsi ti in drugi momenti so bili merodajni pri preadaptaciji restavracijskih in hotelskih prostorov Mariborskega dvora, ki je postal

sedaj privlačno in prijetno zbirališče mariborskega meščanstva.

Ob vhodu obstrmši. Stopiš naprej. Kjer sta bila preje dva prostora je sedaj prostran, udoben in strokovno gostinsko urejen salon, kjer ob rujni, dobri kapljici in izborni postrežbi iz odlične Črešnarije kuhinje lahko prisluškuješ milo donečim zvokom glasbe. In dalje: krasno urejena posebna soba, kakor nalašč za posebne prireditve, seje, sestanke, razne slovesnosti itd. Tudi kuhinja in ostali prostori so povsem preurejeni, modernizirani, prijetni.

Hotelski del. Dohod je povsem prenovljen. Mičnejši je, prijaznejši. Sobe so vse preurejene, preslikane, prenovljene. Topla, mrzla voda, centralna kurjava. Tako ustreza sedaj Mariborski dvor tudi še tako razvajenemu gostu in prenočevalcu.

Stara verandna lesena stavba je padla.

Sedaj pripravljajo in urejujejo na tem prostoru krasen vrt, ki ga bodo najmočnejše priredili, tako da bo ob lepih, sončnih dneh mnogo željeno in mnogo iskano shajališče Mariborčanov, ki si bodo ob svežilnem pivu lahko tukaj tešili svojo žejo. Prostor, ki je bil preje določen za sušenje perila in čiščenje preprog in ki je precej obsežen, se bo namreč tudi priključil lepemu vrtu, od katerega pride polovica k restavraciji, druga polovica pa h kavarni »Orient«, kjer bodo gostje in prijatelji Majcenove imenitne kavnice ter drugih dobrot uživali svež zrak in prijeten hlad.

Maribor ima svojo novo, moderno restavracijsko in tujskoprometno postojanko. Spretna, večša roka novega najemnika g. A. Črešnarija je iz prejšnjih, nekoliko neprijetnih ter neracionalno razdeljenih prostorov napravila vzorno urejeno in zamišljeno družabno shajališče

mariborskih ter tujih gostov, ki se sedaj tamkaj počutijo kakor v prijetno domačnostnem okolju. S tem je ustrezno tujskoprometnim in gostinskim zahtevam, ki se stavijo Mariboru kot tujskoprometnemu centru ob meji. Vzel, ki je doslej kazala tozadevne pomanjkljivosti, je velikopotezno in obsežno preureditvijo prostorov Mariborskega dvora izpolnjena.

Prenovljeni Mariborski dvor vabi. Nikdo, ki se zateče tjakaj, ne bo razočaran. Pokojninski zavod, ki je omogočil hvalevredne preureditvene načrte g. A. Črešnarija, ni s tem samo zaimel Mariborčanom prijetnega družabnega shajališča in mikavne gostinske postojanke, ampak je s tem osigural Mariboru važno pridobitev, ki bo ustrezala vsem pogojem vsestransko zadovoljive kuhinje, vzorno promptne postrežbe in udobnega prenočevanja.

V vsako slovensko hišo „Večernik“!

Mariborske in okoliške novice

Nacionalna kulturni Maribor je manifestantno praznoval Šorlijevo 60 letnico

Maribor se je pokazal včeraj s svoje najbolje strani. Stara prislovica, da ne zasluži življenja in prospeha narod, ki ne ceni svojih velikih mož in sinov, je našla včeraj v dobrem smislu veljavo ob snočnji svečani proslavi Šorlijeve 60 letnice v mariborskem Narodnem gledališču. S svojo udeležbo na tem večeru, ki je zbral v našem nabito polnem Talijinem hramu, elito nacionalnega kulturnega Maribora, je Maribor pokazal sinoči svoje globoko umevanje literarne in narodno kulturne zasluznosti, s kakršno se ponaša najmarkantnejši predstavnik literarne tvornosti v našem obmejnem Mariboru slavjenec dr. Ivo Šorli. Njegovo univerzalnost in veliki literarni pomen, ki postavlja Šorlija na mesto najelegantnejšega pripovednika in najbolj mojstrskega tvorca naše novele, sta prikazala dr. M. Šnuderl, ki je bil med najvnetejšimi pripravljavci večera, v imenu mariborskega Umetniškega kluba, in literarno zgodovinski ter gledališki kritik prof. France Koblar kot slavnostni govornik. Sloves, priljubljenost in širok prijateljski krog, ki veže našega slavjenca na vseh straneh naše domovine, so se odražali v številnih brzojavah in pismenih spominskih izjavah ter čestitkah ob proslavitvi dr. Šorlijeve 60 letnice, ki jih je na snočnjem večeru prečital dr. Šnuderl. V vsem poteku snočnjega slavnostnega in spominskega večera, ki dela Mariboru čast, se je zrcalila globoka hvaležnost Maribora odličnemu slavjencu. Uspešno, učinkovito sta odpela naša prihodna gđ. Jelka Igličeva in naš tenor Belizar Sancin posamezne arije iz

oper »Ples v maskah«, »Meistofeles« in »Manon Lescaut« ob klavirski spremljavi prof. Mirka P. Malec je recitiral odlomek iz Šorlijeve avtobiografije »Moja pot do tu«, naša prva igralka Elvira Kraljeva pa je do zadnjih odtenkov globoke podoživljenosti in poglobljenosti recitala odlomek »Prvi oktober« iz slavljencevih »Disonanc«. Naši vrli matičarji so zatem ubrano zapeli Bučarjevo »Tam, kjer pisano polje« ter narodno »Zvedel sem«, pri kateri je s svojim prodornim baritonom sodeloval koncertni solist g. Faganeli. V obeh Šorlijevih skečih »Tableau« in »Ženitveni posredovalec« pa je po posebni slavljencevi želji našla svojega izraza prijetna vedrost, ki je tako značilna za Šorlijev humor in duhovitost. Pri tem so odlično sodelovali režiserja P. Malec in Košič ter Rasbergerjeva, Starčeva, Tovornikova, Gorinšek in Crnobori. Vsi sodelujoči, govorniki, pevci, recitatorji in igralci so bili deležni toplega priznanja. Vihar aplavza pa se kar ni hotel poleči, ko se je ob zaključku pojavil na odru slavjenec, obdarovan s številnimi prelepimi venci, ter se v duhovitih, resnih in vedrih, humornih in ginjaivih besedah zahvalil vsem, ki so prispevali h krasnemu uspehu snočnjega proslavnega večera, ki bo vsem ostal v neizbrisnem spominu in ki je slavjencu dal novega poleta k nadaljnjemu literarnemu ustvarjanju. Maribor je snoči toplo izpričal svoje hvaležno srce do pomembnih, zaslužnih mož našega rodu.

Kino

Kino Union. Danes premiera misterioznega filma »Večna maska«. Peter Petersen, Olga Čehova.

Popis pripadnikov pravoslavne cerkvene občine. Pravoslavna cerkvena občina sestavlja seznam svojih članov. Za sestavo točnega seznama naj mariborski prebivalci pravoslavne veroizpovedi do 29. aprila t. l. prijavijo osebno ali pismeno mestnemu poglavarstvu (konskripcijski urad na Slomškovem trgu 11.) sledeče podatke: rodbinsko in krstno ime, poklic, stanovanje, datum rojstva in datum poroke. Državni in samoupravni uslužbenci pravoslavne veroizpovedi bodo popisani pri svojih službenih enotah in jim podatkov ni treba predlagati.

V četrtki koncert »Tria F. Brandlove« za red B. Priljubljeni trio naše odlične domače umetnice, ki je žel pred kratkim na svoje turneji po Nemčiji pravcate triumfe, ima topot na sporedu Brahmsa, Dvořaka in Beethovena.

Tihotapci in kobile. Posestniku Ivana Plimanu v Velki so pred dnevi še neizsledeni storilci odpeljali iz hleva 3000 Djn vredno kobile. Pliman je tatvino prijavil orožnikom. Ker je obstojala domneva, da so bili storilci tihotapci, ki so kobile spravili na avstrijsko stran, so zadevo prijavili tudi avstrijskim oblastvom. Včeraj so avstrijski graničarji v nekem gozdu blizu meje zares našli kobile, ki je bila privezana ob drevo. Kobile so zopet vrnili posestniku Plimanu, dočim se za tatovi vršijo poizvedbe.

Nočno lekarniško službo imata ta teden Minařikova lekarna na Glavnem trgu in Remsova lekarna na vogalu Aleksandrove in Meljske ceste.

Kako bo z vremenom. V smislu dunajske vremenske napovedi za danes se bo temperatura nekoliko dvignila, v splošnem pa bo malo izpremembe dosedanjega vremena.

Promet se zopet lahko vrši. Ker je banovinska cesta Sv. Lenart v Slov. gor. — Zg. Cmurek na odseku od gradu v Zg. Cmureku do državnega mostu preko Mure v toliko popravljena, da je sposobna za tovrni promet, se naredba z dne 5. aprila 1937, Nr. 5211/2, s katero je bil na obmejnem odseku te banovinske ceste do nadaljnjega ustavljen ves tovrni promet, ukine.

Priprave za Profituberkulozni teden.

Mariborska Profituberkulozna liga ima jutri, v sredo ob 18. v prostorih okrogne urada za zavarovanje delavcev (nasproti sodišču), I. nadstropje, soba št. 54, sejo akcijskega odbora za organizacijo letošnjega Profituberkuloznega tedna. Vabljeni vsi, zlasti pa glasbeniki in pevci.

Pokojnine. Prejeli smo s prošnjo za objavo: Pogostoma se sliši in čita, da je procedura glede odmere pokojnine državnim uradnikom zelo dolgotrajna. A ne samo to: v nekaterih primerih je celo neupravičeno podaljšana, kar lepo pokaže sledeči slučaj: dva tovariša državne uradnika sta ob enem nastopila službo. Prvi je ostal samski. Drugemu je usoda naklonila življensko družico in kopicu otrok, za katere mora deloma že sedaj skrbeti in jih šolati. Oba tovariša sta tudi ob enem stopila v pokoj ter je bila obema lanskega julija vstavljena plača. A samski tovariš, hišni posestnik, je dobil nakazano pokojnino že pred mesecem in sedaj tudi izplačano. — prav je, kdo bi mu zavidal — dočim ubogi družinski oče z boleznijo v hiši in s tremi še študirajočimi otroki še do danes ne. Usmilite se otrok!!

Narodno gledališče

NARODNO GLEDALIŠČE.

Torek, 20. aprila ob 20. uri: »Na ledeni plošči«. Red. C.

Sreda, 21. aprila: Zaprto.

Četrtek, 22. aprila ob 20. uri: »Koncert tria F. Brandlove«. Red B.

Petek, 23. aprila: Zaprto.

Sobota, 24. aprila ob 20. uri: »Dolarska princesa«. Premiera.

Nedelja, 25. aprila ob 15. uri: »Punčke žive«. Otroška predstava. Prireditev »Ženskega društva«. Ob 20. uri: »DR«. Znižane cene.

Lep umetniški užitek bo spet nudil koncert »Brandl-tria«, ki bo ta četrtek. Ta odlični trio, ki se je pred nedavnim na turneji po Nemčiji natrgal novih lavorik, se nahaja sedaj na koncertni turneji po Jugoslaviji. Četrtek koncert v mariborskem gledališču prinaša eliten spored: Brahms, Trio v c molu; Beethoven, Trio v b duru in Dvořak, Trio v f molu. Koncert bo za red B. Dijaške vstopnice v predprodaji cenejše.

Premiera Fallove opere »Dolarska princesa« bo v soboto. Ta opereta je znana po svojih popularnih melodijah, ki so si osvojile vse odre, tako da je to delo povsod stalno na repertoarju. Pa tudi vse bina, ki se godi v Ameriki, je pestra in zabavna. Opozorjamo tudi na orkestralni part, ki pride še posebno do veljave. Režija je v rokah ljubljanskega režiserja J. Povheta k. g. Nastopijo Igličeva, Barbičeva, Gorinškova, Kraljeva, Sancin, P. Kovič, Verdonik, Harastović, Gorinšek, Blaž in Crnobori.

Zadnje telefonične vesti

POSLOVILNA VEČERJA NA ČAST TURŠKIMA DRŽAVNIKOMA.

BEOGRAD, 20. aprila. Ob vrnitvi obeh turških državnikov v Beograd, ki je bil ves v zastavah in cvetju, je priredil sinoči predsednik vlade dr. Stojadinović na čast obeh visokih gostov, turškega predsednika vlade Izmeta Inenija, turškega zunanjega ministra Ruždija Arasa in njihovih soprog svečano večerjo, ki so se je med drugim udeležili vojni minister general Marić ter ministri dr. Behmen, Janković in Lelica.

AVSTRIJSKO NEMSKO PRIJATELJSTVO V PRAKSI: NOVE ARETACIJE AVSTR. HITLERJEVCEV.

DUNAJ, 20. aprila. Na predvečer Hitlerjevega rojstnega dne so bile na Dunaju in provinci številne narodno socialistične demonstracije. Ob tej priliki so spuščali razne rakete in so posipali tla z letaki. Na Dunaju in v provinci je policija izvršila radi tega številne aretacije.

CVRSTE VEZI: ANKARA—BAGDAD.

ANKARA, 20. aprila. Tukaj pričakujejo dne 26. t. m. obisk iraškega zunanjega ministra, ki se bo mudil v Ankari tri dni. Ob tej priliki se bodo obravnavale osnovne zveze med Turčijo, Irakom in Afganistanom. V juliju se bo podal turški zunanji minister Ruždij Aras v Bagdad v svrhu vrnitve obiska.

FRANCO RAZPUSTIL MILICO KARLISTOV IN FALANGISTOV.

PARIZ, 20. aprila. Kakor poročajo iz Salamance, je podpisal general Franco dekret, s katerim razpušča kot šef španske države milico španskih falangistov in karlistov. Vse te militantne formacije podreja Franco pod novim imenom »Narodno-sindikalistična napadalna junta« svojemu osebnemu poveljstvu. Inozemski opazovalci menijo, da je Franco izvedel ta ukrep na priporočilo svojih nemških svetovalcev.

TOPOVI GRMIJO TER UNICUJEJO.

MADRID, 20. aprila. Madridski obrambni odbor poroča: Frankovci so danes ponoči obstreljevali s težkimi topovi središče mesta. Obseg materialne škode in število smrtnih žrtev še ni znano. Je to drugi slučaj, da so frankovci obstreljevali Madrid v nočnih urah. Republikansko topništvo pa je obstreljevalo po frankovcih zasedene municijske tvornice pri Toledu, in je pri tem eksplodiralo municijsko skladišče, ki je pretežno v razvalinah.

Ljubezen.

Ona: Ali je pa tudi res, da si pripravljene vse zame žrtvovati?

On: Gotovo! Danes sem dal zadnje dinarje za čevlje, da sem mogel k tebi!

Ciril Debevec predava. V sredo 21. aprila predava režiser ljubljanske drame g. Ciril Debevec o temi: »Borba za narodno gledališče«. Predavatelj bo razvil svoj nazor o gledališču vobče in o bistvu in nalogah narodnega gledališča posebej. Nadalje bo razpravljal o posebnem pomenu Cankarjeve dramatike za slovensko gledališče in o razmerju med gledališčem in kritiko. — V petek 23. aprila predava in univ. prof. dr. M. Kos iz Ljubljane o literarni podobi celjskih grofov.

Iz učiteljske službe. Učiteljica Ana Azmanova je premeščena iz Maribora na šolo za defektno dečo v Ljubljani.

Smrtna kosa. V splošni bolnišnici je preminil v 35 letu starosti kovaški pomočnik Franc Juhnar, v Cankarjevi ulici 15 pa zasebnica Ida Voršič, stara 49 let. Žalujemo naše toplo sočutje.

Iz banovinske službe. Primarij banovinske bolnišnice v Mariboru dr. Hribar Fg. je napredoval v V. položajno skupino. — Arhivar banovinske bolnišnice v Mariboru Fran Novak je napredoval v VII. položajno skupino. Premeščeni so: banovinska arhivarka uradnika Karel Šalerin iz bolnišnice za duševne bolezni v Novem Celju v državno zdravilišče v Topolšici in Vladimir Zorzur iz Topolšice v bolnišnico v Novem Celju. Banovinski uradniški pripravnik Janko Lipovec od banske uprave v Ljubljani k sreskemu načelstvu v Ljutomer kot sreski kmetijski referent.

Šahovske novice. V nedeljo se je v Dravogradu vršil šahovski turnir, na katerem so sodelovali SK Slavija s Pobrežja, šahovski klub Dravograd in šahovski klub Slovenjgradec. Zmagala je Slavija, ki je porazila šahovski klub Dravograd s 4 in pol:3 in pol, ter šahovski klub Slovenjgradec s 4 in pol:3 in pol.

Absolventom trgovske akademije. V četrtek 22. aprila ob 20. uri se vrši v splošni državne trgovske akademije ustanovni občni zbor »Kluba absolventov trgovske akademije«. Udeležite se polnoštevilno!

Sn ustreli očeta. Pred malim kazenskim senatom mariborskega okrogne sodišča je bil obsojen danes v tajni razpravi 17 letni posestniški J. Ž. na 2 leti zapora, ker je dne 4. februarja 1937 v Žerovcinah ustreli svojega očeta z lovsko puško.

Sodniki, organizirani v Društvu sodnikov kraljevine Jugoslavije (sekcija Ljubljana), zborujejo dne 2. maja v Ljubljani.

DON JUAN

82

Se par trenutkov se je ponos prevarane žene boril z gorečo željo, da si izgubljenega moža zopet pridobi zase. Borba je odločila v prid — želje. Vera je takoj segla po peresu in je takoj napisala par vrstic, ki jih je potem sobarice poslala v otokovni hotel. Pismo, ki je bilo naslovljeno na kneza Voroncova, se je glasil:

»Moj knez! Svojevrsna usoda me je privedla semkaj, da odkrijem in dožinem, da se avstrijski bančnik, čigar gostoljubje ste uživali, nahaja v Angliji v posebni politični misli, da sondira teren za sklenitev konvencije med Turčijo in Anglijo, ki naj dobi Ciper. Želja, da koristim domovini in vam, mi daje povoda k

temu sporočilu, glede katerega so vam dokazi na razpolago.« Vera.

X.

V času, ko so se nahajali Andrikosovi z Rowlandom pri zajtrku, h kateremu se je podala tudi Rancova, da ne bi z odsotnostjo zbudila pozornosti, je sobarica nesla njeno važno sporočilo k slugi Antoinu, ki je pismo takoj zanesel h grofu Meričevu, četudi je bilo naslovljeno na kneza Voroncova. Grof Meričev je takoj ob Antoinovem vstopu vprašal:

»Kaj imate v roki?«

»Pismo od neke dame. Za kneza.«

»Pokažite sem to velevažno pismo.«

Grof Meričev je ogledoval pismo od

vseh strani, kakor da bi hotel z ostrino pogleda prodreti v njega vsebino.

»Je gospod knez v hotelu?« se je informiral grof Meričev.

»Davi se je odpeljal v Carigrad in se težko vrne pred jutrišnjim večerom« je odvrnil o vsem dobro poučeni Antoine.

»Jaz ga bom menda preje videl. Mu bom kar jaz izročil to-le pismo« je odvrnil grof Meričev.

»Kakor želite, milostljivi gospod,« je odgovoril vedno uslužni in postrežljivi Antoine.

Grof Meričev je vtaknil pismo v žep, nato pa je dejal Antoinu:

»Danes je važen dan, Antoine. Zasluzite lahko lepe denarce. Poslušajte! Obojube sobarici pri Andrikosovih, da jo popeljeta na sprehod. Na vsak način naj

jutri v pokopališču počaka in pomudi, ko dame odidejo. Ste razumeli?«

»Oh, milostljivi gospod. Mami pač ni treba dvakrat pripovedovati.«

»Še druga stvar. Ali mi niste dejali, da se dotični Poljak Zagloba, ki je oskrbel Rowlandu neprostovoljno kopej pred Carigradom, nahaja sedaj v službi one dame, ki ji knez Voroncov dvorijani?«

»V redu. Dejal sem,« je odvrnil zviti Antoine.

»Poskrbite, Antoine, da pride ta Zagloba čimprej k meni. Še drevi odpotujem. Mojo prtljago boste odpravili na sporočeno mesto. O mojem odhodu čuvajte najstrožje tajnost. Če bi se spozabili, Antoine, da bi nehote kaj prišlo preko vaših ust, potem pomnite, da vam ne bo dobro.«

(Se nadaljuje.)

Sporočila gibanje

Liga. Razpored tekem za nedeljo 25. t. m.: v Ljubljani Bask:Ljubljana, v Zagrebu Hašk:Jugoslavija, v Sarajevu Concordia:Slavija, v Osijeku Slavija:Hajduk in v Beogradu Granjanski:BSK.

Tekmovanje za prvenstvo LNP. V nedeljo 25. t. m. se odigra tretje kolo, in sicer se bodo srečali v Trbovljah SK Željeznica:SK Amater in v Celju SK Olimp:SK Celje.

Študentske novice

Študenti, ki so pravoslavne vere, naj se blagovolijo javiti v obč. uradu v Studencih v svrhu podatkov, ki jih zahteva sresko načelstvo in srbska pravoslavna parohija v Mariboru.

V apneno jamo, polno in 1½ meter globoko, je zavozil včeraj v Erjavčevi ul. 20 po nesrečnem naključju trg. pomočnik St. Frank. Moral je klicati na pomoč, da so ga lahko rešili iz nevarne situacije.

Pobratne novice

V potovalnem kovčegu... Ko so te dni ob petih zjutraj napravili pobratki orožniki pri J. K. iz Aleksandrove ceste preiskavo, da bi našli avstrijsko državljanko J. B., ki je bila že izgnana iz naše države in ki ima vrhu tega še presedeti zaporno kazen petih dni, se je nudił orožnikom tragikomičen prizor. B. je vedela, da se v hiši ni mogoče tako skriti, da bi je orož-

niki ne iztaknili. Zato je izbrala zadnji moment in smuknila skoro docela dekolirana iz postelje v potovalni kovčeg, kjer so jo na njeno nesrečo orožniki tudi vso zvito iztaknili. Le srečnemu naključju je pa pripisati, da jo niso orožniki v kovčegu zaprli in odnesli na sodišče.

Karambol je bil v Gosposvetski ul., kjer je neznan kolesar podrl na tla šestletnega E. Marčiča. Po dolgem prerekanju je otrokovo oče lastniku sicer odvzel dvokolo brez evidenčne številke, vendar mu ga je lastnik zopet na zviti način izmaknil in odbrzel z njim v neznanu.

Žalosten pojav so pri nas otroški be-rači, ki dnevno nadlegujejo naše stanovalce. Človek ne ve, ali bi verjel njihove-mu bednemu stanju, saj so nekateri med njimi celo posestniški sinovi, docela razdrapano oblečeni, ki jih starši pošilja-jo v okoliški vasi, kjer jih ne poznajo, da jim prinesejo domov kruha za prašiče. Gotovo ni treba utemeljevati, da so taki pojavi vzgojno zelo kvarni, saj se v otro-ku vzgaja delamrznost in laž.

Za smek in dolga volja

Dvoumno.

Ona: »Glej, Pavle, danes sem pa dobila novo zobovje!«

On: »Zdaj se pa lahko smejiš!«

Previden.

»Bojim se, da bi najino razmerje ne prišlo na dan, Ivan!«

»Zato pa mislim, da je bolje, ako se shajava po noči!«

Zafrkljivost.

»Gospod doktor, kaj mislite, ali so morske ribe vedno zdrave?«

Posest

POHORSKA PARCELA
z vodo in elektriko, lep do-
voz, napredaj. Ponudbe pod
»Zavetje« na upravo. 2042

Prodajam tristanovansko
HIŠO
za 44.000.—. Vprašati v upra-
vi lista. 2032

Prodajam

Lep zgotovljen
DRUŽINSKI GROB
tako odstopim ali prodam na
magdalenskem pokopališču.
Naslov v upravi. 2038

Sobo odda

SOBO
s hrano in posebnim vhomom
oddam. Vrbanova 28, pri-
tličje, desno. 2043

Malo, opremljeno
SOBO
oddam takoj. Gregorčičeva
ulica 8-II. 2034

SOBO
z vso oskrbo oddam. Cankar-
jeva 1/II, desno. 2044

Službo dobi

SPREJMEM NATAKARICO
iz dežele. Vprašati v upravi
»Večernika« 2031

KUHARICA

za vse ki govori nemško, z
dobrimi izpričevani, se išče k
trem osebam. Naslov v upra-
vi »Večernika«. 2040

VAJENCA

za slikarsko in plesarsko
obrt sprejem. Frančiškans-
ka ul. 13. 2035

KROJAŠKEGA POMOČNIKA
sprejem takoj za velike ko-
made. Verdonik. Gosposka
ulica 44. 2039

ŠIRITE »VEČERNIK«!

Stanovanje

STANOVANJE
dvosobno, na Tezmem, Gre-
gorčičeva ul. 5, oddam v na-
jem mirni stranki. 2041

GOSPODA
sprejem na stanovanje.
Cvetlična 35, vrata 6. 2037

GOSPODA
ali gospodično sprejem na
ceneno stanovanje in hrano.
Trg svobode 6/III, desno, Ma-
ribor. 2036

Vinogradniki:

V trsnici Kmetijske družbe v Slov. Konjicah je
še naprodaj 10.000 komadov prvovrstnih cep-
ljenk izbranih vrst kakor: laški in renski rizling,
silvanec, kraljevina, modra Frankinja, beli in mo-
dri burgundec, traminec, žlahtina itd. Cene
zmerne. Naročila sprejema dokler traja zaloga
»Trsnica kmetijske družbe v Sl. Konjicah. 2045

Restavracija „Grajska klet“

Prvovrstna kuhinja. Vsak četrtek in petek sveže
morske ribe in primorske specialitete. Vina,
kakor muškat silvanec, originalno dalmatinsko
črno so brezdomno izborna. Abonent se spre-
jemajo na hrano, ala kart mesečno Din 400.—.
Godbe ni. Cene nizke, postrežba točna. 2030

Golgota slovenskih železničarjev v pred- vojnem Mariboru

Dne 6. januarja 1918 se je vršila prva seja v Gradcu, druga seja istotam dne 10. februarja 1918, tretja seja dne 3. marca 1918 istotam. Dne 23. marca 1918 odhorovala seja v Mariboru. Dne 25. marca 1918 seja osrednjega odbora in občni zbor centrale in poživljanje mariborske podružnice. Vodstvo je prevzel tovariš Kejžar s tajnikom tov. Jarhom, ki je bil takrat poklican od vojakov v železniško službo. V podružnici Maribor se je ob tem pričetku zbralo okoli 100 članov. Razmotrivanja na sejah in sestankih so se morala vršiti zelo oprežno, saj je visel nad navzočimi še vedno Damoklejev meč. Najzavednejši so vsakokrat spraševali vbdstvo: »Kako bo?« Odgovor je bil: »bo« in oči so se v srcih razumele: Jugoslavija bo!

Ko se je sredi leta 1918 že predvidel vojaški poraz Avstrije in njenih zavezni-
kov, so se na pobudo slovenskih politi-
kov pripravljali narodno obrambni od-
bori, češ da se je treba za vse pripraviti,
za varnost prebivalstva, ako se sestra-
dane kolone vrnejo iz bojišča. Iz tega
razloga je oblast dopuščala te odbore, ki
pa so imeli tudi drugje nacionalni pomen.
Iz teh v posameznih krajih se spujočih
narodno obrambnih odborov, so nastali
sredi leta 1918 »Narodni sveti«, h kate-
rim so se pridružili tudi posamezni funk-
cionarji Zveze jugoslovanskih železni-
čarjev.

Dne 28. junija 1918 se je centrala zve-
ze jugoslovanskih železničarjev preselila
v Ljubljano, tovariš Kejžar je dobil
tamkaj službo in odložil predsedstvo po-

družnice v Mariboru, katero vodstvo je
prevzel s tem dnem tovariš Jarh in po-
stal član Narodnega sveta. Važnost pra-
vočasne poživitve organizacije se je po-
kazala takoj ob preobratu. Vodstvo že-
leznice je sicer prišlo v Ljubljani spora-
zumno z Narodnim svetom v slovenske
roke, vendar je ostal bivši štajerski de-
l južne železnice še pod vplivom železni-
škega inšpektorata v Gradcu in šele za-
sedba mesta Maribor po Majstrovih če-
tah, je prinesla podrejenost te proge na-
rodni vladi v Ljubljani. V Mariboru sta
poslovala kot eksponenta ljubljanskega
železniškega vodstva in narodne vlade
inšpektor Vrečko in revident tovariš
Kitak, člana Zveze jugoslovanskih želez-
ničarjev. Transporti sestradanega vrača-
jočega se vojaštva so se vršili koncem
septembra in v es oktober 1918 s pomočjo
vsega železničarstva, ki je bilo po ve-
čini nemškega mišljenja in ki se je ob
polomu na mah znašlo v internacionalni
soc. demokratični organizaciji. **Narodni svet in zavedni slovenski železničarji v Mariboru pa so s pomočjo vsega prebivalstva in delovno močjo zveznih članov preskrbeli streljajočemu in ropajočemu vojaštvu hrano, da ni preveč ropalo.** Narodne straže, pomnožene s prostimi srbskimi ujetniki, so skrbele, kolikor se je dalo, za varnost ljudstva in imetja. Nemški del moštva takratnega mariborskega pešpolka št. 47 je v polni bojni opremi zapuščal večinoma peš Maribor in se selil na narodnostno mejo v Leibnitz.

Službo na železnici so redno in vztrajno opravljali takrat le zavedni slovenski

železničarji, predvsem prometno in stroj-
no osebje, med tem ko so nemško misle-
či prometniki in strojevodje vsak čas
skušali stávkati pod raznimi izgovori, češ
da ni dovolj varnosti in ne dovolj živil.
Zavedali so se dobro, da jih nujno potre-
bujejo za nemoteno prevažanje transpor-
tov. Tako so socialno demokratski stro-
jevodje ustavili za nekaj časa službo dne
2. in 4. novembra 1918. Te težkoče pa je
odpravil s primernimi sredstvi general
Maister, ki je kolodvorom in drugim služ-
benim edincam ter vlakom dodelil stra-
že, osebju pa dovolj hrane. Za izvrševa-
nje redne prometne službe in izdajo pre-
hrane je skrbel na važnem železniškem
križišču na postaji Pragersko višji revi-
dent tov. Mohorko Jože, ki je stalno
v smrtni nevarnosti krasno reševal svojo
nalogo in o tekočih zadevah sproti poro-
čal generalu Maistru. Ko je Maribor za-
pustilo nemško moštvo pešpolka 47 in je
general Maister zasedel Maribor, so se
Nemci, osobito železničarji, predramili od
prvotnega strahu, ki jih je bil zajel, saj
so imeli na vesti nebroj krivic, ki so jih
delali Slovincem. Pričakovali so hude
revanže. Slovenci, dobri ljudje, tega niso
storili, in tako je začel Nemcem zopet
rasti greben. Rešiti so hoteli Maribor —
nemško-avstrijski posesti. Nemški in so-
cialno-demokratski železničarji so dne
12. novembra 1918 ob priliki proklama-
cije avstrijske republike ustavili vse de-
lo iz simpatije za Avstrijo, obenem pa
kot protest proti železniškemu uradniku
Kitaku, ki je bil kot eksponent Narodne-
ga sveta v Mariboru dodeljen vodstvu
postaje Maribor gl. kol. Stavkarji so za-
htevali: 1. uradovati se sme samo v nem-
škem jeziku, 2. slovenski železniški urad-
niki, zaupniki Narodnega sveta, se ne
smejo vmešavati v službovanje železni-
ških uradnikov, 3. zvišati se mora od-

mera živil.

Z ozirom na prometno varnost je vod-
stvo južne železnice v Ljubljani odredilo,
da ostane za prehodno dobo nemščina
kot prometni jezik na železnici. Glede
odmere živil se je tudi ugodilo, medtem
ko se drugi točki zahtev ni ugodilo. **Stav-**
ka je trajala samo eno uro.

Energično razčiščenje nacionalnega
momenta pa je prinesla na veliko za-
novana politična stavka dne 29. novem-
bra 1918, ki so jo uprizorili nemški in
socialno demokratski uradniki, nastav-
ljeni in delavci vseh panog, in to spora-
zumno z nemškimi centralami v Gradcu
in na Dunaju, kjer so bili prepričani, da
jim prinese ta stavka vso bivšo spodnjo
štajersko v naročje nemške Avstrije. Bi-
lo je geslo: **Horuck bis Steinbrück zu-**
rück. »Potisnimo Slovence, slovensko
oblast do Zidanega mosta.« Pričakovali
so, da bo segala stavka vsaj do Zidanega
mosta, pa so se temeljito zmotili. Stavka
je bila sklenjena 28. novembra 1918 v
Gambrinovi dvorani v Mariboru, kjer so
imeli Nemci skupno s socialnimi demo-
krati sejo, na kateri so Nemci zahtevali
stavko, ker je vlada v Ljubljani odpu-
stila nemške sodnike in poštne namesčen-
ce. Na magistratu pa je bila na dan na-
meravane stavke določena slovesna za-
obljuba bivšega avstrijskega poslanca
Suppanca za drugega mariborskega po-
župana. Župan Nemec dr. Schmiderer je
bil obljubil, da bo stavkujoče zalagal z
živili in denarjem. Dne 29. novembra
1918, točno ob 12. uri, je počivalo vse
delo in služba na železnici. Na progi se
nahajajoči vlaki so zavozili na prvo bliž-
no postajo. Ob tej uri pa se je zgledilo
v pisarni generala Maistra večje odpo-
slanstvo železniških in poštinskih uradni-
kov, med njimi tudi dve ženski.
(Dalje sledi.)